

sygn.akt I ACo 22/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w Wydziale I Cywilnym

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSA Ewa Solecka

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2018 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółki Jawnej w Ł.

z udziałem A. K.

o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego

postanawia :

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

(...) Spółka Jawna w Ł. wniosła o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego z dnia 29 maja 2006 roku, gdzie jako arbiter orzekał radca prawny P. B., sygn.akt 73/03/06 - poprzez nadanie temu wyrokowi klauzuli wykonalności na rzecz wnioskodawczyni przeciwko A. K. jako spadkobierczyni M. K., a ponadto o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podano, iż mocą tego wyroku sądu polubownego zasądzona została od M. K. na rzecz (...) spółka z o.o. wskazana tam kwota z odsetkami i kosztami postępowania.

Wskutek przelewu dokonanego dnia 30 grudnia 2015 r. pomiędzy (...) spółką z o.o. w B., a (...) Spółką Jawną w Ł. wierzytelność stwierdzona powyższym wyrokiem sądu polubownego przeszła na wnioskodawczynię. Po wydaniu wyżej wymienionego wyroku do dnia przelewu wierzytelności nim stwierdzonej (...) spółka z o.o. dokonała zmiany swej firmy na (...) spółka z o.o. Dłużniczka M. K. zmarła 4 września 2009 r. Spadek po niej nabyła A. K., co wynika z postanowienia Sądu Rejonowego (...) w (...) z 23 maja 2012 r., sygn.akt II Ns 1809/10.

Uczestniczka postępowania nie zajęła stanowiska w sprawie w terminie określonym w art. 1213 § 2 kpc.

Sąd Apelacyjny zważył :

Wniosek był niezasadny, wobec czego podlegał oddaleniu.

Do wniosku załączono oryginał wyroku sądu polubownego z dnia 29 maja 2006 roku, gdzie jako arbiter orzekał radca prawny P. B., sygn.akt 73/03/06, zasądającego od M. K. na rzecz (...) spółki z o.o 7.546,31 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca 2006 r. oraz 170,80 zł tytułem kosztów postępowania (k.7-9). Ostateczność tego wyroku wynika z treści zapisu na sąd polubowny, gdzie ustalono, że postępowanie arbitrażowe będzie jednoinstancyjne (§1 pkt.1). Wnioskodawczyni przedłożyła także uwierzytelnioną kopię umowy pożyczki revolvingowej nr (...) - (...), zawartej dnia 1 grudnia 2005 r. pomiędzy (...) spółką z o.o. w B. a M. K. oraz oryginał załącznika nr 3 do tej umowy, gdzie strony poddały spory o roszczenia z niej wynikające pod rozstrzygnięcie sądu polubownego w osobie jednego z trojga

wskazanych tam arbitrów, w tym - radcy prawnego P. B. (k.11-12). Z kolejnego przedstawionego Sądowi dokumentu wynika, że dnia 30 grudnia 2015 r. zawarta została umowa przelewu wielu wierzytelności, w tym- wierzytelności stwierdzonej powołanym wyżej wyrokiem sądu polubownego z 29 maja 2006 roku. Stronami umowy cesji były : (...) spółka z o.o. w B. jako cedent i (...) Spółka Jawna w Ł. jako cesjonariusz (k.13-17). Z poświadczonego za zgodność przez pełnomocnika wierzyciela odpisu pełnego KRS nr (...) wynika, że od lutego 2008 r. (...) spółka z o.o. w B. działała pod firmą (...) spółka z o.o., zaś w listopadzie 2014 r. nastąpił podział przez przeniesienie części majątku spółki (...) sp. z o.o. w B. (spółka dzielona) na spółkę (...) sp. z o.o. w B. (spółka przejmująca). Powstały po przejęciu podmiot działa pod firmą (...) sp. z o.o. (k.18-21). Do wniosku dołączono także odpis postanowienia Sądu Rejonowego (...) w (...) z 23 maja 2012 r., sygn.akt II Ns 1809/10 o stwierdzeniu nabycia spadku po M. K. zmarłej 4 września 2009 r. w całości przez jej córkę A. K. (k.10).

Z akt sprawy Sądu Rejonowego w (...) prowadzonej pod sygn.akt I Co 3490/06 wynika, iż postanowieniem z dnia 2 marca 2007 r. Sąd ten nadał wyrokowi sądu polubownego wydanego przez radcę prawnego P. B. dnia 29 maja 2006 roku, sygn.akt 73/03/06, klauzulę wykonalności, na mocy art.1214§2 kpc (akta Sądu Rejonowego w (...) sygn.akt I Co 3490/06 w załączeniu).

W sytuacji, jeżeli stwierdzony w tytule egzekucyjnym obowiązek lub uprawnienie przeszły na inną osobę, co do zasady sąd nadaje klauzulę wykonalności przeciwko lub na rzecz tej osoby w warunkach określonych w art. 788 kpc. Nie stoi temu na przeszkodzie uprzednie nadanie klauzuli wykonalności na rzecz lub przeciwko stronom wymienionym w tytule egzekucyjnym. Po przejściu uprawnień lub obowiązków stwierdzonych tytułem i nadaniu klauzuli wykonalności na rzecz lub przeciwko nabywcy, powstaje nowy tytuł wykonawczy stanowiący podstawę egzekucji przeciwko lub na rzecz nowych stron wymienionych w klauzuli wykonalności.

Okoliczności niniejszej sprawy są jednak odmienne. Precyzując na wezwanie Sądu swe żądanie, pełnomocnik wnioskodawczyni w piśmie z 25 sierpnia 2017 r. (k.31) jednoznacznie stwierdził, że domaga się stwierdzenia stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego z dnia 29 maja 2006 roku, gdzie jako arbiter orzekł radca prawny P. B., sygn.akt 73/03/06. Wnioskodawca zwrócił uwagę, że pomimo przejścia uprawnień po wydaniu takiego wyroku, nie można mu nadać klauzuli na rzecz następcy prawnego w trybie art. 788 kpc, bowiem wyrok sądu polubownego wskutek zmiany treści art. 777 § 1 kpc nie posiada już przymiotu tytułu egzekucyjnego.

Istotnie, po wejściu w życie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172, poz. 1804) wyroki sądu polubownego oraz ugody przed nim zawarte należały do grupy tytułów egzekucyjnych, gdyż były wymienione w art. 777 § 1 pkt 2 kpc. Ustawą z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 233, poz. 1381) przepis ten został skreślony. Takie zakwalifikowanie omawianych aktów pozostawało bowiem w sprzeczności z art. 1212 § 1 kpc. W obecnym stanie prawnym zatem, nadający się do wykonania w drodze egzekucji wyrok sądu polubownego lub ugoda przed nim zawarta nie stanowią tytułu egzekucyjnego. Zgodnie z art. 1214 kpc, akty te, po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd państwowy, stają się tytułami wykonawczymi. Stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej, które nadają się do wykonania w drodze egzekucji odbywa się poprzez nadanie im klauzuli wykonalności (art. 1214 § 2 kpc). Wydanie postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności nie oznacza jednak, że dochodzi do nadania tej klauzuli tytułowi egzekucyjnemu.

Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 28 września 2016 r., III CZP 40/16 postępowanie o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody zawartej przed tym sądem, w tym także wyroku sądu polubownego wydanego w Polsce lub ugody zawartej przed tym sądem w Polsce, pełni funkcję wykraczającą poza funkcję postępowania klauzulowego, gdyż z jednej strony powoduje, że wyrok ten lub ugoda uzyskują moc prawną na równi z wyrokiem sądu państwowego lub ugody zawartej przed takim sądem (art. 1212 § 1 kpc), a z drugiej strony prowadzi do powstania tytułu wykonawczego z pominięciem "etapu" tytułu egzekucyjnego (art. 1214 § 2 zd. drugie w zw. z art. 776 zd. drugie kpc).

Należy zatem uznać, że stwierdzenie wykonalności stanowi akt jurysdykcyjny wywołujący podwójny skutek. Czynność ta oznacza przyznanie wyrokowi lub ugodzie skuteczności równej analogicznym aktom wydanym w postępowaniu przed sądem państwowym, poprzedzonej jednak kontrolą sądu czy nie zachodzą przesłanki odmowy uznania albo stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej określone w art. 1214 § 3 kpc, a ponadto powoduje powstanie tytułu wykonawczego. Złożony charakter tej czynności poddaje w wątpliwość ponowne stwierdzenie wykonalności na rzecz osoby trzeciej, na którą wierzyciel przeniósł wierzytelność już po uzyskaniu tytułu wykonawczego. Sprzeczna z wykładnią celowościową art. 1214 kpc byłaby bowiem ponowna weryfikacja przez sąd powszechny wyroku sądu polubownego w sytuacji, gdy taka ocena została już dokonana, a wyrok został wprowadzony do krajowego porządku prawnego. Przepisy o uznaniu i stwierdzeniu wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej (tytuł VIII) zamieszczone w części piątej kodeksu postępowania cywilnego nie zawierają natomiast regulacji, która umożliwiłaby uzyskanie klauzuli wykonalności przez cesjonariusza w miejsce zbywcy wierzytelności, który uzyskał już tytuł wykonawczy na swoją rzecz. Brak jest podstaw, aby w rozpatrywanej sytuacji zastosować odpowiednio art. 788 kpc, który nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego uzależnia od istnienia tytułu egzekucyjnego, takim zaś w związku z uchyleniem art. 777 § 1 pkt 2 kpc wnioskodawca nie może dysponować do czasu stwierdzenia wykonalności wyroku polubownego w trybie art. 1213 i nast. kpc. Dlatego też stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego poprzez nadanie klauzuli wykonalności na korzyść pierwotnego wierzyciela, wyłącza możliwość nadania klauzuli na rzecz osoby trzeciej, na którą wierzyciel wymieniony w tytule wykonawczym przeniósł wierzytelność (art. 509 kc).

Sąd Apelacyjny orzekł zatem jak w sentencji, oddalając wniosek na mocy powołanych przepisów.